

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 418/2014-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a zo sudcu Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť obchodných spoločností British Sky Broadcasting Group plc, Grant Way, Isleworth, Middlesex TW75QD, Veľká Británia, a Sky IP International, Grant Way, Isleworth, Middlesex TW75QD, Veľká Británia, zastúpených advokátom Mgr. Martinom Guttmannom, MBA, Advokátska kancelária Rott, Růžička & Guttmann, Palisády 36, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 CbPv 5/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti British Sky Broadcasting Group plc a Sky IP International
n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2013 doručená sťažnosť obchodných spoločností British Sky Broadcasting Group plc a Sky IP International (ďalej len „sťažovateľky“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 CbPv 5/2011

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľky 28. júla 2011 podali okresnému súdu žalobu *„pre porušovanie práv k ochranným známkam a pre konanie nekalej súťaže“*.

Podľa názoru sťažovateľiek v tomto konaní dochádza k porušovaniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, a to nečinnosťou okresného súdu vo veci.

Na podporu svojich tvrdení o zásahu do ich práv sťažovateľky uviedli:

„... dňa 28. 07. 2011 podali žalobu pre porušovanie práv k ochranným známkom a pre konanie nekalej súťaže.

Dňa 14. 06. 2012 sme podali procesný návrh na pripustenie spoločnosti TradeTec a. s... a M77 Group S. A... ako ďalších účastníkov predmetného konania na strane odporcov.

Vzhľadom na skutočnosť, že od podania žaloby vo veci samej uplynulo v októbri 2012 viac než 14 mesiacov a Okresný súd Bratislava I vo veci vôbec nekonal, podali sme dňa 25. 10. 2012 na súd Žiadosť o vytýčenie pojednávania. Uvedená žiadosť zostala bez akejkoľvek reakcie zo strany súdu.

Dňa 04. 01. 2013 nám bolo doručené uznesenie, ktorým súd rozhodol o našom návrhu na pripustenie ďalších účastníkov do konania s dátumom rozhodnutia 19. 06. 2012. Na základe údajov v spise, bolo uvedené rozhodnutie dané na poštovú prepravu až dňa 31. 12. 2012 (!), čo je viac než 6 mesiacov od vydania rozhodnutia... a 17 mesiacov od podania návrhu vo veci samej...

Keďže ani viac než 19 mesiacov od podania žaloby Okresný súd Bratislava I ďalej nekonal ani nevytýčil termín prvého pojednávania vo veci, dňa 27. 02. 2012 sme predsedníčke Okresného súdu Bratislava I v zmysle § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a sudcoch... podali sťažnosť pre porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov...

Výsledkom sťažnosti bolo, že predsedníčka Okresného súdu Bratislava I... konštatovala existenciu zbytočných prieťahov v konaní v období od začatia konania až do júna 2012, kedy bol podľa stanoviska predsedníčky súdu vykonaný prvý úkon v konaní. Vo vyjadrení sa ďalej uvádza, že súd od svojho prvého úkonu vo veci priebežne koná bez prieťahov. Dôvodom, pre ktorý bolo uznesenie súdu zo dňa 16. 06. 2012 o pripustení odporcu v 3. rade a odporcu v 4. rade do konania ako ďalších účastníkov doručované až koncom roka 2012, bola podľa vyjadrenia predsedníčky súdu potreba vyhotovenia jeho prekladu do francúzskeho jazyka a následným doručovaním jednému z účastníkov konania do Luxemburska. V predmetnom liste sa ďalej uvádza, že k prieťahom malo dôjsť z dôvodu nadmernej zaťažnosti súdneho oddelenia. Za účelom zabránenia vzniku ďalších zbytočných prieťahov v konaní bol príslušný sudca a súdny úradník požiadaný, aby vo veci konali ďalej bez prieťahov s tým, že postup súdu bude ďalej priebežne sledovať predsedníčka súdu...

Dňa 07. 03. 2013 boli na súd doručené návrhy odporcov na zmenu účastníkov konania. Súd nám ako navrhovateľom uvedené návrhy nedoručil a náš právny zástupca uvedené návrhy musel osobne prevziať až dňa 05. 04. 2013 počas nahliadania do spisu. K uvedeným návrhom sme sa vyjadrili dňa 23. 04. 2013. Naše vyjadrenia neboli súdom do dnešného dňa zaslané odporcom. Počas poslednej návštevy spisu našim právnym zástupcom bolo zistené, že dokonca ani len pôvodný návrh na začatie konania zo dňa 28. 07. 2011 nebol doručený odporcom! Rovnako bolo zistené, že spis nie je riadne zažurnalizovaný. Do dnešného dňa, tzn. viac než 23 mesiacov od doručenia návrhu na súd,

nebolo vytýčené ani len prvé pojednávanie vo veci. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že súd vo veci stále riadne nekoná a to aj napriek písomnému uisteniu predsedníčky Okresného súdu Bratislava I, že bude dohliadať na to, aby sa vo veci konalo bez prieťahov.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Bratislava I v konaní č. 32 CbPv/5/2011 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje v konaní pod č. k. 32 CbPV/5/2011 konať bez zbytočných prieťahov.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky finančné zadosťučinenie: sťažovateľovi 1 vo výške 4.000,- EUR... na účet jeho právneho zástupcu a sťažovateľovi 2 vo výške 4.000, EUR... na účet jeho právneho zástupcu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi 1 trovy právneho zastúpenia v sume 166,12 EUR na účet jeho právneho zástupcu do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi 2 trovy právneho zastúpenia v sume 166,12 EUR na účet jeho právneho zástupcu do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

4. Ústavný súd uznesením z 13. augusta 2014 prijal sťažnosť sťažovateľiek na ďalšie konanie.

5. Na základe výzvy ústavného súdu sa vyjadrila predsedníčka okresného súdu, ktorá zopakovala skutočnosti uvedené v odpovedi na sťažnosť sťažovateľiek z 27. februára 2013 súhlasila s upustením od ústneho pojednávania.

6. Sťažovateľky vo vyjadrení uviedli, že pre nečinnosť okresného súdu 19. júla 2014 zobrali návrh na začatie konania späť a následne ho podali v inom členskom štáte Európskej únie. Okresný súd uznesením z 3. júla 2014 konanie zastavil.

7. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov vymedzil ústavný súd vo svojej skoršej judikatúre tak, že „Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára

právna istota“ (II. ÚS 26/95). Je však prirodzené a ústavný súd to už vo svojej judikatúre zdôraznil, že každé namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, pričom tri základné kritériá sú: zložitosť veci, správanie účastníkov konania a postup súdu (napr. I. ÚS 3/00 alebo I. ÚS 7/02). Medzi kritériá, na ktoré ústavný súd tiež prihliada pri svojom rozhodovaní, patrí aj predmet sporu v posudzovanom konaní a význam konania pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02 alebo II. ÚS 32/02).

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo základom skúmania ústavného súdu, či postupom okresného súdu v predmetnom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Po posúdení priebehu konania z hľadiska základných kritérií, na ktoré sa prihliada, ústavný súd konštatuje, že k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov dochádza vtedy, ak konanie trvá (globálne) neprimerane dlhú dobu, a to bez ohľadu na to, či v danom prípade boli zaznamenané prieťahy zo strany súdu. Inými slovami, k porušeniu uvedeného práva môže dôjsť aj vtedy, ak nedošlo v konaní k prieťahom, a naopak, i keď k prieťahom v konaní došlo, nemusí vždy ísť o porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej dobe, ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné uzavretie konania spravidla očakávať (porov. rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Libanský v. Česká republika alebo Králiček v. Česká republika).

11. Prípadná neistota v priebehu súdneho konania je jeho imanentnou vlastnosťou, pri ktorej nikdy nie je absolútne isté, ako dopadne. To nemožno vo všeobecnosti považovať za pochybenie zo strany súdu; tým by mohla byť až neprimeraná dĺžka konania.

12. K otázke posudzovanej dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) sa opakovane pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená

objektívnym charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitosť veci, procesnú aktivitu strán sporu a pod.

13. Ústavný súd poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorým opakovane vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/01, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 455/2014).

14. Vzhľadom na situáciu, že sťažovateľky zobrali svoj návrh na začatie konania späť, v dôsledku čoho okresný súd konanie zastavil, ústavný súd celkovú dobu necelých troch rokov (28. júla 2011 – 19. júna 2014) ex post nevyhodnotil ako konanie porušujúce základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru; preto sťažnosti sťažovateľiek nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014